Bezwaarschrift zonnepark Noordhorn 15 oktober 2023

Zonnepa – *NEE* - len Noordhorn

Geacht gemeentebestuur,

Projectontwikkelaar Novar heeft plannen om op het weiland ten noorden van het Van Starkenborghkanaal en ten westen van de Bert Swartbrug circa 17.000 zonnepanelen te installeren.

We willen als omwonenden van dit perceel en als burgers van Gemeente Westerkwartier, het gemeentebestuur verzoeken geen vergunning te verlenen voor dit plan en ook geen bestemmingswijziging voor dit type gebruik van deze grond te realiseren.
Ons bezwaar bestaat uit meerdere punten, die we hieronder toelichten.

1. Lelijke en storende aanblik voor omwonenden en voorbijgangers.

Het beoogde stuk land tussen het spoor en het Van Starkenborghkanaal ligt relatief hoog. Het maaiveld ligt al zichtbaar hoger dan de openbare weg langs het kanaal; veel hoger dan verderop gelegen landerijen richting het westen. Gevolg is dat die panelen ver boven de kanaaldijk uitsteken en dus een lelijk uitzicht geven, misschien ook reflectie bij bepaalde zonstanden. Omwonenden kijken dan voortaan op een veld met zwarte platen, metalen rekken en transformatiehuisjes. Een eventuele afscherming van het zicht zou meters hoog en zeer dicht moeten zijn en zou daarmee het ruimtelijke landelijke uitzicht volledig teniet doen.
Lopend of rijdend van in westelijke richting vanuit Noordhorn en Zuidhorn opent zich tot op heden direct Ten Westen van de Bert Swartbrug een mooi groen en open landschap rondom het water. Hier wordt veel recreatief gelopen en gefietst. Het beoogde plan zal feitelijk de beleving geven van een uitbreiding van het industrieterrein.

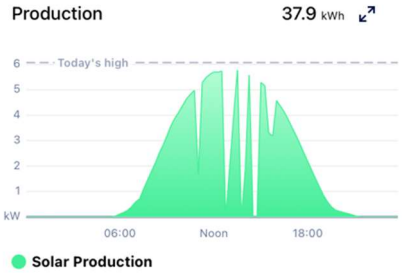
Bewoners 5.1.2e **:** De omgevingsstorende impact zal gezien de situatie van woonkamer en tuin van de betreffende panden, zeer hinderlijk worden voor de bewoners van 5.1.2e .Deze woningen hebben gericht uitzicht recht tegenover en over de volle breedte van het terrein op een korte afstand van ca 60 meter met tussenliggend, het Van Starkenborgkanaal. Dit ca 30mtr brede water zal de schittering van de panelen mede door het altijd in beweging zijnde water/spiegeling zonder meer versterken. Tevens dient er te worden gekeken naar het omgevingsgeluid. Met de factoren die hierop van invloed zijn, onder meer de huidige intensiviteit van de scheepvaart en het overige verkeer, zal met de plaatsing van de transformator-installaties een extra geluidsbron worden toegevoegd. Dit zal een cumulatief effect veroorzaken. Er dient een integrale afweging van alle factoren te worden gemaakt, om te zien of de mogelijk nieuwe situatie gaat voldoen aan de toegelaten milieunormen die van toepassing zijn op de bovengenoemde panden, hierin ook rekening houdend met het bouwjaar en daar bijkomende isolatiemogelijkheden. Per 1 januari gaat voor de gemeente hierover de nieuwe omgevingswet gelden. Ook de belanghebbendheid door de visiuele hinder doet zich hier voor door de wel zeer korte afstand van de genoemde woningen.
In de Sloep is de afstand weliswaar groter, maar ook hier is rechtstreeks zicht op een deel van het perceel. Uit onderzoek van Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit blijkt dat woningen dichtbij zonneparken meetbaar in waarde verminderen.

Mocht het zonnepanelen park toch worden gerealiseerd geven de genoemde bewoners aan een gezamenlijke schade- claim te zullen indienen tzt bij de gemeente voor eventuele planschade.

2. Oneerlijke bevoordeling op het reeds overbelaste netwerk.

Zolang er onvoldoende netwerkcapaciteit is voor de lokale, particuliere zonne-installaties van burgers van de gemeente is het onlogisch en oneerlijk om exclusieve extra afvoercapaciteit te faciliteren met voorrang voor een zeer grote, concurrerende zonne-installatie van een externe private ondernemer. Bijvoorbeeld in de Sloep gingen afgelopen zomer bijna dagelijks op de meest zonnige uren van de dag alle omvormers uit omdat het netwerk te weinig capaciteit heeft. Hiervan hebben meerdere buurtgenoten een melding gedaan bij Enexis. Wat kan de reden zijn als gemeentebestuur om vergunning te willen verlenen en bovendien met gemeenschapsgeld een voorziening te treffen voor afvoercapaciteit voor een hele grote zonne-installatie van een ondernemer, terwijl de locale zonne-installaties van particulieren dagelijks afgeschakeld worden vanwege overbelasting van het netwerk, waarvoor voorlopig geen aanpassing van het netwerk kan worden gerealiseerd.

Op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) wordt deze regio aangewezen als *Voorlopig geen transportcapaciteit beschikbaar in afwachting van uitkomst van het congestiemanagement-onderzoek*. Bron: [Capaciteitskaart elektriciteitsnet (netbeheernederland.nl)]

3. Maatschappelijk ongewenst en ongepast om zonnepanelen te leggen op schaarse vruchtbare grond.

a. Tegen bestaand beleid Zonneladder

Het is tegen alle maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en feitelijk in strijd met het landelijk beleid om zonnepanelen te leggen op vruchtbare landbouwgrond.

Ministerie van Klimaat en Energie wil landbouw- en natuurgrond ontzien.

Op 11 juli 2023 is te lezen dat minister Jetten van Klimaat en Energie va plan is de Zonneladder juridisch vast te leggen om landbouw- en natuurgronden te ontzien: *De agrarische sector levert een forse bijdrage in de productie van duurzame energie, onder andere door het aanleggen van installaties met zonnepanelen. De snelle ontwikkeling van installaties met zonnepanelen op (landbouw)grond kent de nodige uitdagingen, zoals netcongestie en maatschappelijke weerstand*

tegen de veranderende omgeving. Demissionair minister Jetten heeft hierover vorige week een brief met beleidsvoorstellen naar de Tweede Kamer gestuurd (https://open.overheid.nl/documenten/f5e579da-c9ce-4ce2-aad1-425968367b04/file). Hij wil per 1 juli 2024 juridisch vastleggen dat bij de ontwikkeling van zonneparken landbouw- en natuurgronden waar mogelijk worden ontzien. Dat is volgens LTO, die al langer pleit voor het hanteren van de zonneladder bij het opwekken van zonne-energie, goed nieuws. https://www.lto.nl/lto-juridisch-vastleggen-zonneladder-goede-ontwikkeling/

Op de website van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) in de "Zonneladder", *de voorkeursvolgorde voor het plaatsen van zonnepanelen. Volgens de zonneladder moeten alle betrokken partijen eerst kijken of we zonnepanelen op gebouwen kunnen leggen. En daarna pas op terreinen in bebouwd gebied of locaties in het buitengebied. De voorkeur gaat daarbij uit naar het combineren van functies. Zo ontzien en sparen we zoveel mogelijk landbouw- en natuurgrond.*

Het nationale beleid hiervoor is in 2020 vastgelegd in de nationale omgevingsvisie (NOVI). De zonsector onderschrijft de voorkeurvolgorde in de gedragscode zon op land. In de kamerbrief van mei 2022 (Zonnebrief) kondigt de Rijksoverheid maatregelen aan die zorgen voor een beter gebruik van de voorkeursvolgorde en het multifunctionele ruimtegebruik.
https://www.rvo.nl/onderwerpen/zonne-energie/beleid#zonneladder

b. Standpunt natuurmonumenten

Standpunt

Natuurmonumenten is voorstander van zonne-energie, maar pleit wel voor zorgvuldige locatiekeuze. Wij zijn in de eerste plaats voor zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven. Dit heeft weinig effecten op natuur en landschap en verdient maximale inzet. Volgens Natuur & Milieu is nog ruimte voor maar liefst 145 miljoen zonnepanelen op de Nederlandse daken. Als al deze daken benut worden, kan Nederland tot wel 40% van haar elektriciteit uit de zon halen (Natuur en Milieu, 2017).

Daarnaast zien we mogelijkheden in meervoudig ruimtegebruik, bijvoorbeeld opwekking van zonne-energie ingepast in de bebouwde omgeving. Of gecombineerd met grootschalige infrastructuren of waterberging binnen randvoorwaarden. Verder ondersteunen wij in het algemeen altijd kleinschalige opwekking van zonne-energie.

Op grootschalige zonneparken zijn we kritisch. Indien er geen alternatieven zijn, kunnen in uitzonderingsgevallen zonnevelden passen op de juiste locaties onder strenge randvoorwaarden. Zo lijken vervuilde gronden of voormalige afvalstortplaatsen goed geschikt voor zonnepanelen. In bepaalde gevallen kunnen zonneparken op landbouwgrond inkomsten genereren en tegelijkertijd zorgen voor een verhoging van natuurwaarden.

Wij vinden grootschalige zonneweiden niet passen in natuurgebieden en waardevolle landschappen. Dit kan leefgebieden van soorten nadelig beïnvloeden en wij vinden dat bescherming hier voorop moet staan. Ook uit de Nationale Landschap Enquête (2019) blijkt dat natuurgebieden en kleinschalige landschappen ongeschikte locaties zijn voor zonnepanelen, volgens de meesten.
https://www.natuurmonumenten.nl/standpunten/standpunt-van-natuurmonumenten-over-zonne-energie

c. Standpunt Land- en Tuinbouworganisatie

Het is tegen het agrarisch belang en heel spijtig en dat een veehouder met een familiebedrijf van meerdere generaties zijn grond vrijwillig ter beschikking wil stellen voor een zonne-installatie. De agrarische sector heeft publiekelijk bezwaar geuit en onderbouwd met argumenten tegen het beschikbaar stellen van vruchtbare landbouwgrond voor zonnepanelen.

Op Solarmagazin is te lezen: *De afdeling Regio Oost van LTO Noord gaat ook brieven sturen naar gemeenteraden, Provinciale Staten en politieke fracties. In de brief wordt uitgelegd waarom LTO Noord tegen zonnevelden op landbouwgrond is, maar ook welke misverstanden zouden bestaan over zonnevelden. Zo is het volgens LTO Noord een misverstand dat landbouwgrond nodig is om de RES-ambitie tot 2030 in te vullen.*

Zonnevelden op landbouwgrond zijn bij de huidige technische invulling volgens LTO Noord niet te combineren met landbouw. 'Bovendien tasten zonnevelden de landschappelijke waarden ernstig aan', aldus LTO Noord.
Bodemleven
Ook heeft de organisatie grote twijfels bij het tijdelijke karakter van de velden: ***'Het decennialang ontnemen van licht heeft gevolgen voor het bodemleven.*** *Als de grond al hersteld kan worden, is het de vraag of de eigenaren over 25 jaar de niet-agrarische bestemming met succes weten te continueren met technieken die dan in zwang zijn. Daarmee zijn deze gronden dus voorgoed ontdaan van hun agrarische functie.'* (Solar Magazine - LTO Noord Regio Oost: zonnepanelen op landbouwgrond onverteerbaar)

We voelen ons gesteund door deze politieke, maatschappelijke en inhoudelijke argumenten om dit gebied te bewaren als mooie groene ruimte dichtbij de bewoonde dorpskernen (punt 3). Bij het vergroten van de netwerkcapaciteit zouden locale particulier gerealiseerde zonne-installaties van burgers van de gemeente voorrang moeten krijgen om maximaal rendement uit deze initiatieven mogelijk te maken (punt 2).
Maar het grootste bezwaar, namelijk de directe invloed op het uitzicht en de leefomgeving van de omwonenden en recreanten weegt voor ons als belanghebbenden het zwaarst (punt 1).

Een zonne-installatie van dit formaat past absoluut niet op deze locatie. Wij verzoeken de gemeente bij dezen om zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven richting haar burgers en richting Novar dat er geen sprake zal zijn van een zonne-installatie op deze locatie.

Met vriendelijke groet,

Was getekend door (zie handtekeningenlijst)

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	2